

ДІЛО

Виходить щодня вранці.

Видання: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 245-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504 000.
Ваша Чеська Лестон
Прага „Діло“.
Рукописи не заставляємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 злот.
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 дол. у че-
хословацьчині 30 кор. ч.
у всіх ін. краях 7.50 злот. п.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Всі точні передплатники дістають щомісяця безплатно
книжку Б-ни „Діло“ в об'ємі 10—15 аркушів друку.

В Середущій Європі Англія не має чого шукати.

ПРОТИАНГЛІЙСЬКА ПРОМОВА МІН. ГЕБЕЛЬСА.

БЕРЛІН, 22. 6. ПАТ. Підчас старогерманського свята зривання дня з ніччю в Берліні мін. Гебельс виголосив дуже гостру промову, в якій слідно було сильне схвалення. У багатьох місцях тієї промови чути було натяки про німецькі змагання до гегемонії над Європою.

„Сьогоднішні часи — говорив міністр — не є часами, в яких студіюємо тільки історію мита. Тепер ми творимо в Німеччині історію. Ми знаємо тепер тільки одну ціль: хочемо здобути все те, що до нас в історії належало“.

Далі міністр іронічно говорив про те, що деякі держави намагаються вісімдесят-мільйонній німецькій нарід відсунути від багатств цього світа. Доки це роблять, то кожна мирна програма є тільки звичайним пустомельством. Бо ми не хочемо миру фраз, але миру на. Відповідаючи на британські заміти, що Німеччина хоче підбити світ, мін. Гебельс заявив, що про те нема навіть мови. Німеччина перебрала тільки те, що давніше до неї належало. У випадках, в яких Німеччина ставить ще домагання, йде тільки про добре оправдані німецькі права.

Якщо англійці закидують німцям методи, що при їх допомозі вони намагалися перетворити свої домагання і коли німцям поясню-

вали, що вони могли би дійти до своєї мети при допомозі порозуміння, то хай вони вкінці дадуть докази на те, напр. тепер у справі колоній. Однак так довго, доки йде про справи Середущої Європи, німецький нарід випрошує собі, щоб Англія робила постійні спроби вмишування у справи Середущої Європи, яка в ніякім випадку не є англійським простором інтересів. Ліпше було б для Англії, якби вона зайнялася справами Далекого Сходу та арабського світу. В Середущій Європі Англія немає чого шукати. Тут наша подорож впливів. Англія мусить Німеччині звернути завтра колонії. Тоді буде спокій. Вілтак мін. Гебельс швидко вернувся до старої теми, що Англія спричинила неуступчиве становище Польщі та вкінці заявляє:

„Не треба думати, що канцлер дасть себе залякати якиминбудь погрозами. Ми ще ніколи не скапітулювали перед насильством. Ми поставили наші міжнародні домагання. Вони такі: заспокоєння наших природних життєвих домагань. Над ними не можна перейти до денного порядку, не можна теж тих домагань злегковажити. Якщо того пробували би в Лондоні, Парижі або Варшаві то воно прийде на некористь тих держав і народів“

УВАГА!

Непевні часи вимагають безпеки.

Сьогодні більше як когось треба забезпечити своє життя. Інформації у діло

„КАРПАТІЯ“

Товариство взаємних обезпечень на життя

Львів, Ринок Ч. 38.

Ч. тел. 258-43, 258-92.

щоб охоронити їх інтереси та довести до якнайшвидшого закінчення кризи.

ГОЛОД У КУЛЯНСУ.

ТОКІО, 22. 6. ПАТ. Японський генеральний консул в Амої відкинув ноту консулів Великої Британії, Франції і Злучених Держав у справі нестачі харчів, яка дається в знаки у Кулянсу з причини японської блокади, спаралізувавши зовсім торговельний оборот.

Японський консул заявив, що блокада не має на меті ставити перешкоди у правильному постачанню харчів до концесії. Вона має лиш перешкодити, щоб того терену не використувано як бази для діяльності протияпонських чинників. Голод є лиш наслідком, за який Японія не може відповідати.

ЯПОНЦІ ЗАЙНЯЛИ У СВАТОВ АМЕРИКАНСЬКІ ТЕРЕНИ.

СВАТОВ. Японські частини зайняли у Сватов терени, які є власністю американської фірми „Віліам Гант“. Американські й англійські кораблі залишилися у пристані не зважаючи на нові японські перестороги.

Японські частини працюють з поспіхом над приладженням комунікаційного летовища на військове.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД НЕ БАЧИТЬ ПОТРЕБИ ІНТЕРВЕНУВАТИ У СВАТОВ.

ВАШИНГТОН, 22. 6. ПАТ. Міністр Галіфакс дав інтерв'ю американській пресі щодо ситуації у Сватов. Галіфакс заявив, що американський уряд не бачить потреби вислати на азійські води нових одиниць флоту, як теж потреби спеціальної дипломатичної акції в Токіо. Японська влада, заки японські війська зайняли Сватов, попередила про те, як воно вже ввійшло у звичай, американську владу.

Ситуація на Далекому Сході без змін.

ЛОНДОН, 22. 6. ПАТ. Прем'єр Чемберлен сформулював сьогодні знову палату грози про ситуацію на Далекому Сході, заявивши, що вона далі без змін. При тому прем'єр заявив, що у Сватов переводять підготовку до евакуації англійських жінок і дітей. Тому до пристані у Сватов скеровано торговельні кораблі. Японська влада обіцяла обслуговувати евакуацію та пошанувати британські майно. Британський уряд покищо обсервує японську акцію. Найдражливіша ситуація є в Тієнціні. Британський уряд все ще має надію, що йому вдасться поладнати локальний інцидент переговорами, коли ж вони не доведуть до нічого, тоді британський уряд приладується над дальшими засобами, що він муситиме вжити.

Британський консулат у Тієнціні повідомив про нові переслідування англійців, а саме про двох англійців тримали разом із жінками та китайськими дітьми чверть години в'язниці, при чому одному з них величезні уста і заплали до уст англійський консул. Консул зголосив протест.

Ройтер повідомляє, що англійська влада відмовилася відкликати кораблі і чужинців зі Сватов. Недалеко Сватов появилася другий британський контрторгпедовець „Скут“. Також один американський контрторгпедовець плыве до Сватов.

Крім того Ройтер повідомляє, що японський міністр закордонних справ Аріта вислав нота до різних дипломатичних представництв, що Японія не змінила своєї політики і не посягатиме права чужих держав у Сватов. Японці вживають заходів, щоб операції не спричинили шкоди чужим інтересам.

МІН ГАЛІФАКС ПОТІШАЄ АНГЛІЙЦІВ У ТІЄНЦІНІ.

ЛОНДОН, 22. 6. ПАТ. Ройтер передає, що лорд Галіфакс доручив британському генеральному консулу в Тієнціні передати тамшній англійській колонії вислови симпатії з приводу труднощів та важких переходів, що на них тепер колонія виставлена. Генеральний консул запевнив представників англійської колонії, що британський уряд зробить усе,

Стренг вертається зневірений до Лондону?

МОСКВА, 22. 6. ТАСС подає, що сьогодні в год. 5 пополудні прем'єр і комісар закордонних справ СССР відбув розмову з представниками Англії, Франції та Стренгом. Підчас тієї розмови Молотов вручив згаданим представникам відповідь совіського уряду на останній компромісові англійсько-французькі пропозиції.

Німецьке пресове Бюро подає, що розмова Молотова зі Стренгом та амбасадорами Франції й Англії тривала дуже коротко, бо ледь пів години. Підчас тієї розмови Молотов передав совіському відповідь. Ця відповідь, як твердять московські політичні кола відмовна. Кажуть, що Стренг зовсім зневірился в успішність своєї місії в Москві та рішив вертатися до Лондону, вважаючи справу порозуміння зі Світами безнадійною.

ПАТ подає, що розмова з Молотовом підчас якої він вручив урядову совіському відповідь на англійсько-французькі пропозиції тривала 30 хвилин.

В АНГЛІЇ ВСЕ ШЕ НЕ ТРАТЯТЬ НАДІЇ.

Комунікат ТАСС-а, в якому подано, що у розмовах совісько-англійсько-французьких не досягнуто ніякого порозуміння. Британські кола

вважають не зовсім вірним, мовляв він не відповідає зовсім правді, що є найкращим доказом совіської гри на проволочку. Британські кола заявляють, що ні Молотов, ні Патюмкін не зайняли супроти пропозицій негативного становища. Вони просто виминали так, щоб не зайняти ніякого становища. Тому теж англійці твердять, що на тій підставі не треба наперед робити надто швидких висновків.

(Як бачимо, то оптимізм англійців після нинішньої урядової совіської відповіді не оправданий.).

ВРАЖІННЯ В БЕРЛІНІ.

Комунікат ТАСС-а про те, що вчора не досягнуто порозуміння підчас конференції французьких і англійських представників із Молотовом, викликав у Берліні очевидне задоволення. За московськими повідомленнями стечили тут із великою радістю і з неспокоєм. Не диво, що тепер у Берліні розголошує на всі сторони, що розмова Стренга скінчилася нічим.

Навіваючи при тому до труднощів, які виникли на Далекому Сході, німецька преса форсує далі старий аргумент, що ті труднощі є наслідком за великої скількості зобов'язань, що їх взяла на себе в Європі Англія.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Партії та партійництво.

Львів, 22. червня 1939.

Між партіями та партійництвом є більше менше така сама різниця, як між доктринами та доктринерством, між замишленням та магією, між свідомістю та комплексом. А проте, хоч це величезна різниця й обидві назви означають зовсім щось інше — є в нас люди, які утворюють обидва поняття та конглоюють ними у публіцистиці й у практичній громадській праці. Коли ж пригадаємо, що найважча і найнеприємніша полеміка тоді, коли спір починає йти за аксіому, за безспірні справи, що їх безапеляційно вирішує наука (у даному випадку хоч би словник чужих слів) — то й боротьба — гідна, правильна, творча — з тими, які переплутують партію і партійництво до партії з партійництвом — боротьба дуже невдачна. Бо невдачне та майже безвиглядне завдання переконувати тих, що кермуються або злою волею, або нехиттю знати ноторію відомих справ.

Нема ніякого сумніву, що партійництво, як гіпертрофія партійного життя і діяльності, викривлення суті та завдань політ. партій — є злом, що його треба поборювати. Але це зло не в першу чергу по самих партіях: їхня життєздатність саме й залежна від того, чи вони вміють боротися з явищем партійництва чи потурають йому, себто потурають партійній декаденції. На наших очах маємо приклади, як ішов упадок деяких чужинських політичних партій унаслідок затрачання своїх здорових основ та як деякі з них відроджувались, перебівши ревізію і метод своєї тактики і всієї своєї внутрішньо-партійної атмосфери і свого особового складу. Нема сумніву, що занепад демократичного устрою прийшов з моментом декаденції демократичних партій, яка так їх ослабила і так притупила їхню здібність оцінювати розвиток суспільних подій та силу, нових суспільних рухів, що вони не знайшли в собі сил — протиставитись походові комунізму. З черги комунізм та дальша слабкість демократичного табору привели до народин фашизму (націонал-соціалізму). А проте воно торкається занепаду демократичних партій у Росії на Наддніпрянській Україні, в Італії, в Німеччині, в Іспанії, подекуди в Румунії, подекуди у Польщі (хоч у багатьох меншій мірі, і то до 1926 року, після якого деякі польські партії, переступивши найвищу точку свого упадку — відродились, напр. «Піст»). Таким робом, стверджуючи такі прецеденси з демократичними партіями — можна б виступати проти демократії. Але нісвідомістю виступати взагалі проти всяких партій, окреслюючи до них своє наскрізь негативне ставовище та охоплюючи всіх їх — все партійне життя — одним зневажливим словом «партійництво»!

Автор цих рядків не належав ніколи до фанатичних звеличників демократичної системи та не може твердити, що та система вічна та що на її змій не прийде якась інша — хоч би навіть на перехідний час. Так само на цьому самому місці в «Діалі» стверджували ми свого часу, що українські партії місяцями й роками не вміли розв'язати проблеми політичної консолідації, чим поставили у сумнів свою конструктивну вартість. Ми пригадували тоді над можливостями — чим можна би заступити існуючі теперішні політичні партії, коли б прийшов такий момент, в якому напр. вони самі проголосили б самоликвідацію. Очевидно, ці речі були писані у формі дискусії над найбільш важкими внутрішньо-українськими актуальностями. Змінилися обставини і сьогодні чимало тодішніх уяв втратило свою гостру актуальність, інші зберегли її надалі. Вступила лещо журба, про яку була розхристана міжпартійна гризня, яка — на щастя — припинилася. Актуальною десь є демагогія, без якої чомусь то не може обійтись українська дійсність. За таку демагогію слід уважати взагалі лайку на партії та боротьбу проти партій — без одночасного висловлення, що саме має заступити систему гуртування людей однакових суспільно-політичних поглядів у партійних організаціях?

Гарна річ творити аполітичні організації зі спеціальними суспільними цілями та на терені тих організацій доволі кристалізувати певний світогляд, якусь власну ідеологічну доктрину. Але проповідувати голосно «безпартійність» та рівночасно виступати в ролі активного суперника політичних партій і під

покришкою боротьби з партіями переводити групові й персональні комбінації у прилюдному житті — це — всупереч найблагороднішим фразам — потурання ідеї нігілізму та анархізму. Не подобається комусь існуючі партії, а хоче хтось брати активну участь в організації цілого національно-громадського життя та впевняє одночасно, що має якусь свою власну ідеологію, власний світогляд, що не знаходить для себе рямців у ніякій іншій партії — хай разом зі своїми одиодумцями творить окрему партію! Не подобається комусь демократичний устрій — хай у програмі своєї нової політичної партії ставить за завдання боротися проти демократії, за авторитарію, за монопартійність, за новітній авторитаризм. Але боротися анонімово, за плечима аполітичної організації чи цілого стану (духовенства), який має своїх членів у рядах різних політичних партій — це покищо такий український винахід, який в історії суспільних рухів не має прецеденсів.

Ми не є прихильниками орудувати недосказанами. При наших міркуваннях маємо на думці групу людей, які стояли на чолі більшості останнього Загального Збору «Просвіти». Ті люди тепер боронять свого становища таким аргументом, що — мовляв — вони є «проти зазіхань партійництва на наше культурно-освітнє життя». І ми теж! Вони — читаємо — є проти того, щоб хтось зважувався «видвигати якісь вузкі партійні інтереси там, де одинокі рішальні мусить бути тільки загально-національний інтерес». І ми теж! І виходило б, що нема ніяких сутніх різниць між нами та нашими опонентами. Однак та сутня різниця є: різниця полягає в тому, що коли хтось бачить тісний зв'язок між світоглядом останнього Загального Збору «Просвіти» та упадком авторитету нинішнього українського політичного проводу й одночасно бідкає, що громадянство не відчуває сильного проводу, то не повинен сам причинитись до того, щоб валити існуючий — хай і кепський, хай і слабкий — провід, не ставлячи на його місце ніщо інше! Бо це робота громадсько невідповідальна, національно шкідлива, робота, яка вже перейшла до української історії під назвою отаманії. Ін позіто: зорганізовано боротися проти існуючих партій та існуючого проводу можна тільки тоді, коли самому скидається маску апартійності й аполітичності та вступається у політичне життя як суперник, себто як зорганізована партія чи

група з світоглядом, що його у точках сформулювала партійна програма чи бодай якась широка заява. Сутня різниця між нами та нашими опонентами з рядів «більшовиків» останнього Загального Збору «Просвіти» та, що коли ті опоненти ставляться згорі і без застережень негативно до всіх існуючих українських партій, закидаючи всім їм гуртом, що вони на першому місці ставлять «ужий інтерес партії» та щойно на дальшому — «ширший інтерес нації» — то ми кажемо: таке твердження це суцзя демагогія, яка йде у парі з образою безлічі українських діячів, ще ніколи, в ніякому випадку не підходячи до назверхніх явищ з погляду якогонебудь «ужого» інтересу, як тільки інтересу нації! І це не пуста фраза, якою могли б прихити себе всі члени всіх політичних партій у світі, виходячи з засновку, що саме тільки їхній світогляд (парт. програма) має на увазі найкраще зрозумілий інтерес нації. Це не пуста фраза тому, бо знаємо безліч прикладів, коли в цілому ряді конкретних справ різні українські політичні партії ставали на становищі: треба відкликати такого-то свого парт. члена, треба згодитися на втрату такого-то свого парт. стану посідання, треба самому не втручати до такої-то справи, хоч це більше для парт. престижу — бо цього вимагає добро справи, добро нації, яке стоїть і мусить стояти вище добра партії!

Теперішні часи не є підхожі на те, щоб «вивідовувати» себе в українському громадянстві при допомозі фраз. Поява нових людей і нових течій — річ природна. Але неприродно і нездорове явище — ліктями і словами мстити собі дорогу з маскою анонімовості.

Непромакальні плащі
від зол. 12' — у величезній кількості
У ШАПІРИ, Личаківська 1, лі

З польської преси.

Коли може бути вибух війни.

Відомий закордонний кореспондент вільського «Слова» п. Люп, побувши кілька днів у Лондоні (передше був у Берліні), у своєму черговому дописі (з 21. VI.) займається воєнною тривогою, що каламутить спокій та нормальне життя цілого світу. Але — на його погляд — Європу просто пхають до війни дві держави: Росія та Японія.

«І Росія і Японія дуже зацікавлені у вибуху англо-німецької війни. Росія та Японія сподіються, що у випадку перемоги Англії та її союзників, якщо ця перемога не буде блискавична, тільки війна довше потребає, європейська війна значно зміцнить їхнє положення. Це ж ясна річ, що таку війну Японія визнає бодай до повного виклинення Англії та Франції з Китаю, оскільки не покористується нагодою, щоб загарбати для себе ще й Індокитай та Голландські Індії. Натомість Росія живе надією, що війна в Європі у висліді дасть збільшенування низки країн, і на всякий випадок позвільить їй напостійне окупувати Латвію та Естонію, з чого, здається, не хоче зрентися. Саме у цьому добачують головну причину провокації в переговорах, що ведуться в Москві. Москва аяквється, що в разі приступлення Росії до «лоаліції миру» (тобто до англо-німецького блоку), Гітлер готов на правду зрозуміти, що ризиком завелике, і зрентися своїх величезних планів. Однак доки Москва крутить, доти Гітлер готов уважати, що можна заризикувати ще один «куп», хоча б він

цим разом викликав уже війну. Здається, що саме так думають у Москві. І току проволікають переговори.

Безпосередньою спонукою японської авантури в Тієнціні — це острах, що росте в Токіо, що такі не йдуться переломити опору Китаю Чанкайшека. Безсумнівно Англія всіма способами відлякувала цей опір. Більш того Тієнціні — це заклад до Англії: припинити допомогу Китаєві, або заберемо сам конієс! А в іншому японці мають може назло, що Гітлер, бачучи англійців, заляканих на Далекому Сході, заризикуює якийсь удар, що викличе європейську війну, дуже прийдеться й дуже на руку Японії.

П. Люп стверджує за час свого побуту в Лондоні, що Англія в теперішній європейській ситуації, є на Далекому Сході доволі безсилна. Її флот в Сінгапур не всій зрівняється з японською флотою, а середньоморської флоти не може вона перемагати проти Японії, хіба, що піде на згоду та проти Японії й Італії. Одинокі виступки для Німеччини й Італії. Північній Англії на Далекому Сході — це суттєва війна допомога Злучених Держав. П. Люп риторичними фразами, покищо нема П. Люп приходить в актуальному положенні до свого висновку:

«Події на Далекому Сході мають велике значення, очевидно, правда, що для Злучених Держав яскро не окреслять свого становища на випадок війни, доти європейський та далекосхідний мир яскро не

волоську. Ні Гітлер, ні японці, ні тимбільше Італія не заризикують війни і проти Англії і проти Америки."

П. Люп особисто думає, що на випадок війни американська тактика буде та сама, що в 1914. р., то значить Америка рішиться на війну не в самому її початку.

"Покищо — кінчить п. Люп свою лондонську кореспонденцію — пишно

мусимо слідкувати за ходом подій на Далекому Сході. Бо так, як Гітлер майстерно використав заангажування Англії в абіссинській афері, так само вибух виразного конфлікту він негайно захоче використати для якогось удару в Європі. В цьому моменті має мало карт. Але може рахувати, що Японія та Росія доставлять йому їх. Як попередньо Італія."

Політика, емеритура і небіжка Австрія в інтерпеляції віцепрем. Квятковського.

Відмова поалагода інтерпеляції в справі при знання емеритури колишнім австрійським службовикам.

Варшава, 20. червня 1939.

Міністр скарбу Квятковський надіслав відповідь на інтерпеляцію посла д-ра Гриця Ганкевича в справі, що скарбова влада не признає емеритур колишнім австрійським службовикам української національності. Зміст відповіді такий:

"Мушу замітити, що всупереч твердженням інтерпелянта польської держави не можна уважати суксесійною державою у відношенні до колишньої Австрії. Отже тим самим не може бути ніякої мови про те, щоб Польща перебрала якінебудь зобов'язання, чи то з титулу суксесії, чи також з титулу нібито одержаних капіталів, маєтків або емеритальних фондів, як еквіваленту емеритальних прав з титулу державної служби у займаних державах тих осіб, що стали опісля польськими громадянами. Найвищий Адміністративний Трибунал у своїй постійній юрисдикції зокрема ж у присуді Ч. рей. 302/23 ствердив м. ін., що польської держави не можна уважати за суксесійну у відношенні до колишніх займаних держав тому, що повстання польської держави спирається не на засади суксесії, але на договорах та умовах, які були наслідком програної війни для колишніх займаних держав, незалежно і навіть проти їх волі так, що з тієї причини не може бути мови про якінебудь обов'язки для польської держави виконувати зобов'язання тих держав поза зобов'язаннями, які Польща прийняла в міжнародних умовах, або окреслених у внутрішніх законах. Справу емеритур колишніх службовиків займаних держав унормував закон з 11. грудня 1923 р., зокрема у 95. ст., що признає право до емеритури з державного скарбу лише тим б. службовикам б. займаних держав, яких до служби у польській державі не прийняли виключно з браку етату. Тієї засади не підважує зовсім ані не змінює названа в інтерпеляції

ції посла Віденська Конвенція, підписана 30. листопада 1923 р. Згадана конвенція, якщо взагалі можна брати її тепер під увагу з огляду на зміну правового стану, витвореного через те, що відпали два контрагенти (Австрія й Чехословаччина), не змінює ситуації, введеної законом з 11. грудня 1923 р." (Про цю конвенцію, як і про інші законні мотиви української інтерпеляції "Діло" своєчасно інформувало).

"Найвищий Адміністративний Трибунал — лише далі віцепрем'єр — згідно з дотеперішніми своїми присудами займає становище, що 8. ст. конвенції, постанови ст. 1. до 7. тієї конвенції, отже також правило ст. 2, згадані в інтерпеляції в нічому не порушують законів чи розпорядків внутрішнього характеру, виданих у цьому предметі підписаними державами, у відношенні до власних громадян. А тому, що у польській державі справи всіх емеритальних претенсій м. ін. з титулу служби в б. займаних держав унормовано законодавчим шляхом (закон з 1923 р.) і тому, що названий емеритальний закон підкреслює управління б. службовика займаних держав, неприйнятого на польську службу — не можна в такому стані річей покликуватися на постанови конвенції тому, що основи претенсій можна розглядати лише у світлі відповідного польського законодавства." Пригадуючи ще раз засаду польського емеритального закону на право до державної емеритури лише для тих осіб, що їх не прийняли на службу з браку етату, міністр скарбу пише: "Згідно зі згаданою засадою не могли і не можуть мати прав на емеритуру з державного скарбу ті службовики б. займаної держави, зрештою не тільки української національності, яких не прийняли не з браку етату. Отже коли особи, що старяться за емеритуру, не мають змоги доказати, що причиною неприйняття їх до польської служ-

На ферії

Домові пантофлі

Фільцові, м. від 2 50, ж. від 2⁰⁰
Шкіряні, м. від 5-50, ж. від 3⁵⁰
Тенісові, м. 2-90, ж. від 2-50 2²⁰
м. 31-34.

Del-Na

9/76

Дістанете у всіх філіях.

би був брак етату, не можуть доходити з усьом своїх емеритальних прав з титулу служби в б. Австрії. Треба зазначити, що скарбова влада при розгляданні емеритальних справ службовиків, яких не прийняли до служби в польській державі, не має права ані обов'язку досліджувати причини, що ним послуговувалася влада різних респортів, відмовляючи тим, що зголошуються, прийняття на польську службу. Скарбова влада покликана лише ствердити формальні причини неприйняття, тобто, чи спричинив його брак етату, чи ні, і відповідно до того має видати постанови. Отже коли не можна ствердити, що причиною неприйняття був брак етату, нема законної підстави признавати емеритуру за 95 ст. емеритального закону. Щодо твердження інтерпелянта, що польська держава прийняла на себе актива й маєтки б. Австрії, і в цьому також і відповідну частину емеритального фонду б. Австрії, то треба замітити, що Польща не дістала від б. Австрії ніяких хочби найменших фондів, щоб іскрити емеритури б. державних службовиків і б. австрійських військових, а тільки у права державної залізниці дістала матеріялу, у порівнянні з емеритурами, що їх виплачує ПКП, частину маєтку, що залишився по б. емеритальних фондах урядовців, підурядовців і слуг б. австрійських державних залізниць."

У відповідях на поодинокі запити інтерпелянта, міністр скарбу заявив, що зміна теперішнього стану можлива лише шляхом зміни обов'язкових законних правил.

Кажучи просто: Ті українські емерити, що мали якусь надію на належні емеритури,

АР-ІІ ЯВОРЕНКО.

АБРЕК.

Мій старцун трохи шулився, як я зблизився до нього, але скоро я опинився на сідлі — він апатично похитав головою і шкутильгаючи рушив з місця. Я їхав кроком аж поза село, а в мені кипіло від люті і досади. "Нічим жебрати — думаю я — на прощу". Насилу ми доїхали до кінця села, опинились серед чистого поля. Оглядаючись, людей не видно, а було це під кінець літа, коли збіжжя вже забране, стерня підкинута, але ще не пора орати та сіяти. Нема людей, отже можна поспробувати, чи справді мій калічун маркірант, чи ні. Спершу я думав дати йому "доброї школи", але надумався інакше. Чейже бувалий без причини не продавав рецепти на його маркірацію. Старий хитрун певне потай від мене випробував коня.

Я поклепав коня по шиї (це своєрідні пестощі, які кожен кінь розуміє і радо приймає від людини), потім стегнув поводи, стиснув ногами. Мій синий наче не той став. Підніс голову, витягнув глибоко повітря, аж храни ажарчали і рушили довгим, рівним кроком... Я так утишися, що хотів на радість пісню заспівати. Щось уроді той ступай, коню, підоймоно широко ногами". Але коника наче розгадався і нагло знову похитав голову, та почав хромати. Ця нагла переміна вивела мене з рівноваги. І не в галі було мені клепати його по шиї, чи інакше пестити. "Не хочеш — думаю я — бути приятелем, так будеш рабом, почувеш над собою пана". Я стегнув сильно поводи та пустив у рух остроги. Кінь осатанів, почав крутитись, дуба ставати — озинив словом пробурчав усіх кіньських штурчок, щоб позбутись із хребта свого нямна йо їзда.

Я знав, що оце розіграється між нами генеральна битва. Як тепер я не поконаю його примх, то вже ніколи не буду паном над ним. Ця боротьба не тривала довго. Кінь почувши, що я не тільки не злетів із сідла, але ще тим завзятіше натискаю острогами його боки — захрипів лютю та кинувся вперед. Перший скок був для мене несподіванкою, а проте я втримався в сідлі. І полетіли ми вітрам наздогін. По короткому часі цього просто лету, не їзди, я звільнив коневі остроги, даліше попустив поводи. Біг коня тривав даліше. Тепер я міг перекопатись, що це справді вартісний кінь. Крок мав довгий, ніс легко. Їзда на ньому, а ще в тім темпі, була дійсною розкішшю, просто опьянювала як вино.

Серед їзди прашовала моя думка, якби то назвати нового товариша? Я знав уже певно, що цей кінь стан мені другом, приятелем вірним. Віддаль від команди куреня до села — міся постою ком. бриг. була надто мала для такої їзди. Скоро я опинився біля перших хат того сільця. Треба було спинити біг. Я стегнув легко поводи, кінь звівшись бігу... а тоді я поклепав його по шиї і, сам не знаю чому, сказав: "Гарно, Абрек!" Звідки прийшла мені тоді на думку ця черкеська назва (може це й не черкеська, та на всякий випадок уживана на Кавказі), що нею називають на Кавказі "удальців" — щось ніякі лицарі, напів розбійшак, горлорізі? Коли думав раніше, як назвати коня, то будьока назва ніяк не приходила на думку. Тепер упало це слово — "Абрек" зовсім спонтанічно, може підсвідомо. Та не тільки мені видалось це ймення підходящим до мого синього — він теж відгукнувся на нього веселим іржанням. Заіржав, потріяс своєю головою аж грива наїжилась і гордилошним кроком вступив в село. Шеф штабу бригади побачив мене здалека, як я наїждив. Вийшов на ру-

дук школи, де кватирував штаб бригади, та по короткому привітання зівів мову на коня.

— Де ти його дістав? — питав цікаво.

— Але гарний кінь. Що? — наче дроздився я.

— Алеж чудовий! Що за будова! Які ходи!

Ні, ти таки кажи правду, де й коли ти його дістав — настоював.

— Дозволь, що заки заспокою твою цікавість, наперед подбаю за нього. Гей, конюху! — звернувся я до бригадних конюхів — возміть мого Абрека (я вживав уже цього імені, а на його звук мій синій почав стригти вухами) та проведіть його трохи, а потім вирайбуйте!

Забрали коня, а мій співбесідник від захоплення поглядом за ним. Кінь по довшій маркірації випався й вигладився, під дбайливим доглядом будавного, був гарно вичесаний так, що дійсно робив якнайкраще враження. Тепер поступав за конюхом у підскоках з фантазією, покинувши головою на гриватій шиї.

— Тепер я тобі скажу, де я дістав цього коня, — хотів я заспокоїти цікавість шефа штабу — це мій службовий кінь.

— Як? — питає здивований — той, що ти нарікав на нього? Ну й гарного калічу знайшов. Цеж найкращий кінь у бригаді!

— Що гарний, то не перечу. Але не кожному він гарний — не кожного він понесе — відповідав. І я досі не міг ним їздити. Тому й назвав був його старцуну-калікою. Тепер йому ім'я Абрек... Але до діла. Генерал є?

— Є... ходімо.

Того вечора віддаючи коня в руки будавного я запівав: — Віднині він називатиметься Абрек. Це добрий кінь.

— Я си гадаю — відповів тріумфально будавний, ще й аусом моргнув. Такто ми заприятелювали з Абреком. (Далі буде.)

Новий костел у Львові.

ПРИГАДКА П. Д-РОВ: ОСТРОВСЬКОМУ, ПРЕЗИДЕНТОВІ М. ЛЬВОВА, ЙОГО ЗАЯВИ ЗПЕРЕД ПІВТОРА РОКУ.

У Львові збудують в найближчому часі ще один костел. Львівська Міська Управа рішила дарувати оо. Редemptористам латинського обряду площу, що повстала з колишнього стрийського цвинтаря, простору понад 7.600 квадрат. метрів і вартості кругло 115.000 золотих під будову костела і монастиря. Цей щедрий дар громади м. Львова — це тільки продовження послідовної акції, що її веде Міська Управа від довшого часу. Загально відомо, якими великими грошовими субвенціями спричинилася громада м. Львова до будови костела Остробрамської Богоматері на Личаківі та раніше ще до будови інших костелів на периферіях Львова. У 1936. році Міська Рада дарувала під будову нового костела на Бегданівці міську площу простору понад 1500 квадрат. метрів і вартості кругло 22.000 золотих. В рік пізніше Міська Рада відступила під будову нового костела і монастиря оо. Місіонарів міську площу при вул. Дверницького і Снопківській, простору 5.490 квадрат. метрів і вартості кругло 110.000 золотих.

Ціаком інакше ставиться громада м. Львова до релігійних потреб міського населення, коли йде не про костел, лише про церкву. Читачам „Діла“ добре відома справа будови церкви на Замарстинові, що про неї „Діло“ вже стільки разів писало. Отся справа тягнеться вже від 1928. року, коли бувша замарстинівська громадська рада рішила відступити безплатно громадську площу під будову церкви. Та львівський Повітовий Виділ відмовив затвердження і справа тоді застрягла. Після прилучення Замарстинова до Львова

в 1931. році тодішній клуб українських міських радних разом з замарстинівськими українцями став робити заходи, щоб спонукати громаду м. Львова здійснити волю б. громади Замарстинів. Отсі заходи довели до цього, що Міська Управа виступила в 1935. році з проектом відступити безплатно під будову церкви і парохіяльних будинків у Замарстиніві міську площу при вул. На Торфак. Одначе якісь польські організації виступили проти того проекту з протестом, мотивуючи свій спротив такими дивними аргументами, як той, що церква на Замарстинові „непотрібна“ та ще вона була б осередком „політичної агітації“. Внаслідку цього спротиву Міська Управа рішила відложити справу, доки „обі сторони не погодяться“ і тим самим справа відступлення міської площі під будову церкви станула на мертвій точці.

При нарадах над справою відступлення міської площі під будову костела і монастиря оо. Місіонарів лавник сенатор Децикевич пригадав історію заходів біля будови церкви на Замарстинові і домагався предложити внесок на відступлення площі під будову церкви на Замарстинові. Тоді президент міста д-р Островський заявив, що Міська Управа „не робить жадної різниці поміж обома католицькими обрядами“, та висловив надію, що в справі церкви на Замарстинові владіся усунути дотеперішні перешкоди. Від того часу минуло вже півтора року, місто відступило знову площу під будову нового костела, та „перешкоди“ в справі замарстинівської церкви все ще не вдалося усунути.

—о—

наповне комісарі без надуми хочуть вислати до Африки.

Міністр хліборобства Понятовський має добрий звичай основно й об'єктивно відноситися до посольських інтерполяцій у селянських справах. Українське прилюдне опініє в Галичині й на Волині знає досі слова міністра Понятовського, сказані не так давно на одному польському з'їзді у Тернополі:

„Поправа господарського положення польських господарств мусить підлягати у парцеляційній акції нашій сильній увазі. Одначе не можна, як деякі роблять, проповідувати гасло: „дані одного га землі українцям, навіть їхніх сіл не комасувати“. Це гасла, що суперечать інтересам держави, висліді таких гасел — це поглиблювання ненависті.“

За ці слова посипалися тоді на міністра хліборобства напастливі догани тих усіх польських галицьких чинників, що від Варшави вичікують лише для себе — субсидій, для українців — репресій. Думаємо, що міністр буде послідовний і в чинах та повчить кого слід, що гасло: „український селянин хай шукає землі в Африці“ не належить до конструктивних гасел.

Не можемо не замітити, що згаданий в інтерполяції поміщик, якого земаю парцелюють — п. Кжечунович — це відомий посол до союму. Тимбільшого значіння набирають факти, що діються під його двором. КТВ.

—о—

Японія вислала ультимат.

ЛОНДОН. 22. VI. ПАТ. Повідомляють зі Сватова: Японська морська влада вислала ультимат до всенних кораблів, що стоять у порті Сватов з домаганням, щоб покинули пристань до год. 1-ої (місцевий час), себто до год. 6-ої рано у четвер 22. ц. м. (середньо-європейський час). У хвилині одержання ультимату в порті Сватов був британський контрторпедоць „Танет“ і американський „Пельсбері“.

ГОНКОН. ПАТ. Бритійська команда флоту оголосила, що контрторпедоць „Танет“ покине Сватов шойно тоді, коли забезпечить інтереси британських громадян у місті. Американський контрторпедоць „Пельсбері“ мабуть теж залишиться в місті. Кілька англійських кораблів і нервський корабель забирають тепер жінки і діти британських громадян та інших європейців, які не хочуть залишитися у Сватов. Кораблі відплинуть з пристані шойно пополудні. У Сватові йде завзята боротьба, бо китайці повели протинаступ. Японський ультимат торкається не лише торговельних, але також воєнних кораблів. Недалеко порту Сватов жде британський контрторпедоць „Скаут“ на хід подій, щоб на випадок потреби прийти з допомогою „Танетові“. До Гонконгу надійшла вістка, що американська канонерка „Ешвіль“ пливе до Сватов.

ГОЛОВНІ ОСНОВИ НОВОЇ СЛОВАЦЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

БРАТИСЛАВА. ПАТ. Шеф словацької пропаганди Шаньо Мах зясував основи нової конституції, що її прийме сойм 26. ц. м. Словацьчина буде республікою. Державою керуватиме президент, вибраний на 7 років, який матиме авторитативні права. До помочі президентові додадуть державну раду, що буде складатися з відпоручників словацької народної партії, національних меншин уряду і 5-ох корпорацій, що їх створять у Словацьчині. Конституція забезпечить свободу віроісповідання. Окрема стаття передбачуватиме кари за денационалізацію національних меншин. Положення малярської меншини устійнить конституція, німецької меншини окремий договір між Словацьчиною і Німеччиною.

Короткі вістки.

Литовський б. міністр закордонних справ Лозорайтіс виїздить до Риму, де має зайняти становище литовського посла.

Анкарський уряд повідомив уряди Греції, Румунії і Югославії, що має намір піднести до ступня амбасад посольства в тих державах.

Туреччина скасувала всі граничні формальності між нею і Гатаєм (санджаком Александретти).

Болгарія покличе в червні на 20-денні вправи два рідники резервістів піхоти, щоб познайомити їх з новим збройним матеріалом.

Командант англійської територіальної армії перебуває тепер у Фінляндії, куди поїхав із офіційними відвідинками.

—о—

Українських селян висилають по землю до .. Африки.

Інтерполяція пос. Дм. Великановича до Міністра Хліборобства.

Варшава, 19. червня 1939.

На останньому пленарному засіданні союму внесла Українська Парламентарна Репрезентація через пос. Дмитра Великановича дві інтерполяції (третю — в справі конфіскації видань Видавництва „Світ Дитини“ маршал союму чомусь відкинув), з яких перша така характеристична проречистістю своєї трагічної правди для сучасних відносин на українському селі, що наводимо її (буквально за урядовим текстом) у цілости. Посол інтерпелює пише:

Від селян з Козяри я дістав листа такого змісту: „Громада Козяри, рогатинського повіту, коло Букачівців, у Станіславівщині має 319 господарств і 1475 душ (в тому числі ко-то 5% поляків, себто 70—75 осіб). Ціла громада має 1381 гектарів ґрунту, з того припадає на:

1) двір, власність д-ра Кжечуновича	702 га
2) державна водна управа	75 га
3) Греко-католицька парохія	57 га
4) громада Козяра	86 га

Разом 922 га

Дрібні селянські господарства разом з будинками, городами і нежитками займають 461 га. З наведеного видно, що дрібні селянські господарства мають 461 га землі, себто 4,61 кв. км. помішують на одному кв. км. пересічно 320 осіб, що досадно свідчить про перенаселення.

Минулого року Польське Парцеляційне Товариство у Львові, вул. Шайнохи 2, розпарцелювало в тутешній громаді Козяра 209 моргів і 808 сажнів землі з маетку п. Кжечуновича, себто пасовиська „Вербовець“, „Заріччя“ і „Острівці“ поміж самих поляків і то переважно знісцевих. Між ними ледви 6 укр. моргів дістало по одному моргові землі, дема 2—3 морги нежитків над самим Ді-стром.

В цьому році те саме Польське Парцеляційне Товариство у Львові парцелює далі пасовисько п. Кжечуновича, шойого називають „Заріччя“ і яке лежить у середині села та має поверхню 124 морги. Коли 30. травня ц. р. з'явилися перед делегатом того товариства в Чернівецькому місцеві малоземельні українці з проханням продати їм землю з тої парцеляції, то пан делегат заявив: „Це польська земля і вона тільки для поляків“, а крім того в комісар земського уряду, делегований з повітового старства в Рогатині, заявив у відповідь, що „українці нехай собі йдуть до

Африки на парцеляцію“. Можна собі уявити, яке велике огірчення і пригноблення викликала та заява панів делегатів у місцевих безземельних і малоземельних українських селян, що їх відіпхнули від участі в парцеляції. Яка різниця між справедливості для громадян одної і тої самої держави; одні мають право до всього, до набуття ґрунту з парцеляції, а другі мають лише право нести тягар, платити податки і податок крові (рекрута), а набувати землю з парцеляції, то вже не мають права, бо женуть їх до Африки. Чи це корисно, коли з такого малоземельного села, як Козяра парцелюють землю тільки між громадян-поляків і то переважно замісцевих тоді, коли на 1 кв. км. дуситься 320 осіб.“ (Підписи).

Наведений лист — пише інтерпелюєнт — не вимагає окремих коментарів. Але хочу підкреслити факт, що у державі повинні мати рівні права всі громадяни, тимбільше, що всі вони покликані до різних обов'язків. Відсування українських хліборобів від купна землі з парцеляції спричинює нерівність громадянських прав і ставить українців поза правом здобути варстат праці. Голодні і безробітні громадяни стають для держави тягарем без огляду на національність і віроісповідання. — Вкінці посол інтерпелюєнт запитує прем'єра і міністра хліборобства:

1) Чи вони захочуть інтервенювати, щоб безземельних і малоземельних мешканців громади Козяри, рогатинського повіту, без огляду на національність і віроісповідання, рівномірно допущено набувати землю з парцеляції.

2) Чи міністр захоче видати розпорядок, щоб на цій території східних і південно-східних воєвідств набувало землю перш за все автохтонне населення.

3) І чи врешті пан міністр внутрішніх справ захоче видати розпорядок, щоб адміністраційні чинники, себто старости і земельні комісарі були безсторонні у видачі опінії для рефлектантів на землю, та кермувалися виключно професійними, а не політичними кваліфікаціями.

Наведена інтерполяція викликала неабияке зацікавлення пресових кол у Варшаві. Воно відбігає своїм змістом і тоном далеко від усіх інших, цьогорічних інтерполяцій. Є в ній проста, простими селянськими словами висказана гореч з того приводу, що їх не допускають до чорної землі, що родить чорний насичений хліб і чорну розпуку тих, що їх

Жива на овиді УССР та передживний балаган

У червні повинна була відбутися чергова сесія Верховної Ради УССР. І не відбулась. Чому саме — абсолютно невідомо. Замість того в Києві у новобудованому монументальному будинку Верховної Ради 7 і 8 червня відбулися збори активу київської організації комуністичної партії більшовиків України.

Перша ролія на цих зборах, зрозуміло, належала першому секретареві ЦК цієї партії Хрущову, членові політбюро ЦК ВКП(б), однієму з найдовірениших сьогодні людей Сталіна. Отже кожне його слово можна розглядати як сказане з доручення Кремля.

Досить цікаво, що, коли мабуть нема в Європі газети, яка в той чи інший спосіб не писала б про відродження кошичної антанги з перших часів світової війни, в СССР це питання цілком неактуальне. Чому — це вже інше питання, але в тамошніх газетних закордонних відомостях є потроху про все, що діється у світі. Нема тільки відомостей про плян бльоку „західних імперіалістів“ з Союзом. Москва ніби не бажає знайомити з цим населення СССР. Після знаної промови Молотова тільки 7 червня московська „Правда“ вмістила коротеньку статтю „Питання зовнішньої політики“, яка торкалася балтійської справи.

І саме 8 червня на вище згаданих зборах Хрущов „коротко зупинився на питаннях міжнародного становища“. Може навіть це був єдиний випадок, бо ніякого іншого такого виступу донебуть у СССР не зареєстрували шпальти совітської преси.

Але на жаль „Правда“ не знайшла за можливе (в українських газетах навіть і згадки про це не було) повідомити, про що саме говорив Хрущов, наводячи тільки дуже характеристичне оптимістичне закінчення його промови: „Під керівництвом ЦК ВКП(б), під керівництвом товарища Сталіна за нами буде перемога! Комунізм переможе!“

Головну увагу збори присвятили питанню підготовки до жнив і до хлібозаготівель. Хрущов заявив, що врожай цього року обіцяє бути дуже добрим і висловив певність, що пощастить його зібрати також добре.

Але, як відомо, у газетах крім репортажу про збори містяться кореспонденції з різних місць.

Порівняння їх з оптимізмом Хрущова досить цікаве.

Наприклад — сумська область. У білопільському районі на двох машинотракторних стаціях з 39 комбайнів відремонтували тільки 18, з 64 молотарок — 19, з 16 двигунів — тільки 2. Та на жаль і ці відомості незвичні. Дізналися про них телефоном, а не перепіркою на місці. По інших районах, якщо справа і краща, то напевне небагато краща. Сумська область, як відомо, одна з буряко-сінних, але стан обробітки буряків, як каже кореспондент, „загрозливий“.

В одеській області швидким кроком наближаються жнива, а із багатьох машинотракторних стацій сотні комбайнів, молотарок, живирок стоять ще розібрані на подвір'ях, та в майстернях. Одеська фабрика „Червоний сигнал“ не виконує плану ремонту моторів для комбайнів, яких не додала аж 106 штук, не додала 60 тисяч штифтів тощо. Одеська фабрика „Червоний профінтер“ не виконала замовлення поршнів для комбайнів. Склади фабрики завантажені ними, але нема дашперу, щоб загорнути цю готову продукцію. Їх не відправляють по адресах.

Будиний урожай цього року напевне викличе масове вигнання колосів, отже треба пристосувати до комбайнів спеціальні особливі гребінці. Але досі ще не встановили адекватно системи цих гребінців, а не то, щоб розпочинати їх виробляти.

Чернігівщина в першу чергу повинна зібрати сіно з 438 тисяч га лук. Але до цієї роботи досі не підготувалися. Небагато відремонтовано покищо сінокосарок та кінних грабелів.

Чернігівська контора постачання сільсько-господарського приладдя завезла до обласних тільки чверть запланованих сінокосарок і кінних грабелів, а решту плянує доставити аж у четвертому кварталі цього року. Дослідно!

Наввипини сінозбиральними машинними мотами скосяти сіно ледви на 30 відсотках площі. В основному доведеться збирати його по старому — косою. Та нелегко дістати

на Чернігівщині значайну косу, звичайний брусок, звичайну мотачку. Обласна спілка споживчої кооперації за пляном повинна була завезти 110 тисяч кіс, 75 тисяч брусків, 140 тисяч мотачок, а завезла 48 тисяч кіс, 20 тисяч брусків, 40 тисяч мотачок.

Такої доброї оазисини та ярини, як цього року, на Чернігівщині давно вже не пам'ятають. Добрими перспективами на врожай кормових чернігівського земельного відділу те можуть нахвалитися. Та тільки нема чим хвалитися, коли мова заходить про підготовку до збирання. Особливо загрозливий стан з ремонтом комбайнів. Їх відремонтували тільки коло 60%.

Чому так? Різні причини по різних машинотракторних стаціях.

Наприклад директор ново-биківської стації просто дуже зайнятий. У нього на першому пляні, правда, ремонт, але не тракторів, а власного легкого авто. Правда, нема для цього запасових частин, але є комбайни, і винахідливий директор розпорядився розкомплектувати комбайни та доставити деякі частини йому до хати. Ну, а щодо комбайнів, то покищо ніодного ще не підготували.

У кобишанській машинотракторній стації на густо зарослому бур'яном подвір'ї чорніють зіржавлені деталі комбайнів. Ремонтувати треба 17 комбайнів, а відремонтували тільки один. У прилуцькій стації з 18 комбайнів відремонтували 5, у монастирищенській з 8—2. У сталінській області ремонт тракторів провели коштом деталей комбайнів. По машинотракторних стаціях сталінської, кіровоградської і дніпропетрівської областей бракує понад 400 комбайнерів. За відомостями наркомземсправ УССР потрібно навчити понад 4000 осіб для обслуговування комбайнів, але ніде ще не зорганізували курсів для цього.

Обробіток цукрових буряків в областях кіровоградській, чернігівській, полтавській і одеській провадять зовсім незадовільно. У вінницькій області шкідники знищили вже чималу кількість га буряків.

Ніби даних для оптимізму мало.

Таксамо недобре стоїть справа з елеваторами та складами, вони зовсім не готові приймати збіжжя нового врожаю.

Здається, не дивлячись, що маємо другий рік третьої сталінської п'ятирічки, не краще стоїть справа з продукцією і поза колгоспами, на фабриках.

Дніпродзержинське, один з найбільших металкокомбінатів, СССР. Ще з далека поночі видно на небі понад цим містом тремтучу червону заграву. Палахотять, важко дихаючи червоним жаром, дими й маргени. Комини велетні окутані хмарою диму й пари...

Але ось на коксо-хімічній фабриці комбінату впродовж 4 місяців цього року звільнили з роботи 873 робітників, з них більше половини за гульню. Прийняли 665 робітників. Гадали, що в травні буде краще, але за перших 10 днів з фабрики пішло 99 робітників.

Велитні Запоріжсталі... Дим понад ними, виходячи бажитними, іржаво-червоними, чорними, рожевими клубками з гирла різноманітних димарів, утворює дивну завісу понад містом...

Та керманічі Запоріжсталі не можуть собі дати ради з плінністю робітників, службовців, інженерів на комбінаті. Року 1938 прийняли на роботу 9.121 душ, а звільнили 7.675. Отже залишилося такби мовити старих кадрів — 1.446. За три перші місяці року 1939 прийняли 2.489, а звільнили 3.898 душ. Виходить, що комбінат втратив усі свої „старі“ кадри.

Не можна сказати, щоб чимало агрегатів, відділів і цехів не працювало гарячково, але ж кадри нові, непривичаєні, неосвоєні. „Трудова дисципліна“ шкутильгає... І далеко до виконання пляну.

Отже хоч і голосно заявили у Кремлі, що третя п'ятирічка — це „п'ятирічка сталі“, але виконання того пляну у ділянці сталі на 90% вже вважається за великий успіх...

А вугілля?! На початку року ніби й виконували плян, а тепер Сталінвугілля не дає 90%, Ворошиловградвугілля ніяк не може підскачити понад 80%.

І залізничі давно вже й забули, коли виконували свій плян перевозок...

Деж ті підстави для оптимізму, для якихось перспектив?!

Г. Л.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Промова мін. Понятовського.

ПОЗНАНЬ, 22. 6. Міністр Понятовський виступив вчора, під час загальних зборів Великопольського Товариства Кулок Рішних у Познані промову, в якій міністр торкнувся в загальних нарисах цілості проблеми великопольського хліборобства і перш усього підкреслив стан поголів'я, в якому тепер нахилився польський нарід та про обов'язки хліборобства. Від тягlosti праці хлібороба залежить безпека господарських підвалин держави. Тепер село несе теж відповідальність за хід подій. Тому теж до села тепер ставлять держава куди важливіші вимоги.

Згорів дім діяча „Шляхти Загородової“.

ТУРКА Н. СТР. В Бусовиську підпалав хтось у білий день дім Михайла Мартича-Яворського, відомого зі своєї діяльності у Зайонку Шляхти Загородової. Будинки Яворського згоріли до тла. Поліція веде в тій справі енергійне слідство.

Ген. Франко виступить промову.

ПРО ЕСПАНСЬКУ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ.

МАДРИД, 22. 6. ПАТ. Ген. Франко виїде небагом до Севілли і там виступить експозе на тему еспанської закордонної політики. Експозе ген. Франка очікують уже від давна, від закінчення громадянської війни.

Англ. королівська пара в Лондоні.

ЛОНДОН, 22. 6. В год. 17.24 англійська королівська пара прибула до Лондону. В привітанні взяли участь члени королівської родини, уряд із прем'єром Чемберленом на чолі та дипломатичний корпус. Король розмовляв кілька хвилин із членами дипломатичного корпусу та з високим комісаром Канади в Лондоні. Відтак королівську пару ентузіастично вітали маси лондонців.

Нарада мін. Бонне

У ЗАКОРДОННИХ СПРАВАХ.

ПАРИЖ, 22. 6. ПАТ. Мін. Бонне прийняв сьогодні пополудні польського амбасадора Лукашевича та передсідника комісії для закордонних справ сенату Беранжера. Розмова мін. Бонне з сен. Беранжером торкалася експозе, яке небагом мін. Бонне має виступити перед сенатською комісією закордонних справ.

Німецька преса висувє меншиневі аргументи.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецька преса, яка черпає річеві аргументи у справі Гданської, намагаються прислонити саму справу Гданську і намагаються переконати читачів, що існують для Польщі важливі питання, наприклад меншиневі справи, або справа Полісся. „Національ Цайтунг“ — „Райніш Вестфаліше Цайтунг“ вказує Польщі, на їх думку, найвідповідніші напрями польської експансії в напрямі Полісся. Меншину справи — це теж важна проблема в житті польської держави, бо поляків є, як ви знаєте, в Польщі аж... 35 відсотків.

Завтра підпишуть французько-турецьку угоду. Прилучення САНДЖАКУ АЛЕКСАНДРЕТИ ДО ТУРЕЧЧИНИ.

ПАРИЖ, 22. 6. ПАТ. Завтра вполудні підпишуть у Парижі і в Анкарі французько-турецькі договори. Години тих торжеств ще не значено. Договір, що торкається прилучення Санджаку Александреті до Туреччини підпишуть в Анкарі. Умову про взаємну турецьку допомогу підпишуть в Парижі французьку допомогу французький амбасадор в Анкарі зложить турецькому урядові заву. Незалежно від того французький амбасадор в Анкарі зложить турецькому урядові заву. Французького уряду із залежностями Сирії і користь третьої держави під час тривання війни.

Жіноча сторінка.

А що ж далі?

Ось і знову ферії. Для одних — це час відпочинку, безтурботності, радості. Для інших, головним для батьків — це час, коли вони мусять розмірковувати над тим, що буде далі. Діти скінчили всесвітню школу, здали малу чи й головну матуру, і що тепер? Неодна материнська голова „сохне“ від журливих думок і турбот. Неодна серце стискається при думці, що хотілося б тій дитині дати кращий шматок хліба в руки, навчити чогось, що забезпечило б краще, догідніше життя. І саме в сьогоднішні часи ці всі турботи особливим тягарем наслідують на душу, бо сьогодні ще тяжче, ніж коли, вибрати для дітей таку школу, яка запевнила б дитині бодай яке-таке майбутнє. Сьогодні життя таке мінливе, що не тільки з року на рік, але з місяця на місяць важко передбачити, як світ перебудується і що при цій перебудові виявиться цінніше. Вже й не кажу про те, що можуть кожної митини зайти й такі події, що науку треба буде перервати, або йтиму вона в ненормальних умовах, при яких найкраще буде, коли дитина якнайшкорошче зможе усамостійнитись і дістати якийсь відповідний фах у руки.

Що ж треба брати під увагу, коли підбираємо далі школу чи фах для дітей чи молоді?

Перша річ — це здібність і нахили дитини. Мусимо тут оглядатись не на те, чим ми хотіли б, щоб дитина була, але на те, що їй більш відповідає і віміру здібності та віміру зацікавленості і по відношенню до науки. Не можна примушувати дитину студіювати — скажимо — медицину, коли хтось має відразу до ран, крові, смерті. Не можна змушувати від дитини, щоб ішла на такі студії, де вимагають багато різних математичних розрахунків, коли з математикою в попередній школі були труднощі, не можна, щоб хтось ішов на технічні студії, коли з кресленням маємо великі труднощі. Тут розумні батьки мусять виректись мрії про улюблені ними фахи, що вони може вже при народинах вибрали для своєї доні чи сина. Тут мусить вирішати холодний розум, а не почуття і мрії. А найкраще в цій справі не звернутися до фахових людей, що не керуються тільки почуттями і мріями, але розбирають справу по фаховому на підставі психологічних дослідів над кандидатом. Ці дослідники навчать здібність і нахили дитини та скерують її на відповідний для неї шлях. Маємо у Львові

при Головній Управі Рідної Школи свою пораду (вул. Оборони Львова ч. 12.) — отже й слід дбайливим батькам до неї з тими своїми сумнівами і клопатами звернутися.

Тут дістанемо також інформації і про попит на ті чи інші фахи. Бо те, чи дана галузь не перетяжена вже відповідними силами, мусить теж мати рішальне значіння при вирішенню, куди скерувати дитину. Можемо вибрати найвідповідніший здібності і замішуванню фах, але переповнення в тій ділянці фахових сил не забезпечить зовсім дитині майбутнього. В наших умовах саме це дуже важке, бо ми любимо страшенно наслідувати когось іншого і оглядаючись на те, що хтось з родини чи сусідів студіював саме ту ділянку і має може навіть і дуже поплатну та вигідну працю і становище, намагаємось дати і нашій дитині той фах, забуваючи, що саме в тій ділянці сьогодні може бути вже переповнення і мрії про добру працю для нашого кандидата вже безпідставні. Чомусь у нас тут є деяка однобічність і бачимо безліч молоді, що покінчила нпр. торговельні студії і не має праці. Може це пояснюється тим, що маємо мало своїх фахових шкіл, а може й саме тим гоном до наслідування.

Треба тут брати під увагу, ще й те, чи дозволять нам наші матеріальні обставини на те, щоб дитина не тільки почала, але й докінчила початі студії. Тут дуже часто вирішується ту справу так, що дитину посилають до тої чи іншої середньої школи тільки тому, що вона є в місці нашого осідку — отже дешевше буде дитину в школі перетримати. При сучасній ліцеальній системі — це велика хиба. Але при переході до вищих шкіл це вже цілий клопіт. Отже цю справу треба дуже докладно і з усіх сторін обмірковувати. Ось чому маємо також ще й переповнення в однім фаху. Щоб обійти і цю трудність, мусимо зважити на час тривання науки та на існування при тих чи інших школах інтернатів та інших полекш.

З того приводу, не для всіх батьків і дітей прихід цьогорічних ферій радісний, але коли вони поставляться до всіх тих справ уважно і докладно собі раз на все спільними силами обміркують та розрахують, то й вони дивитимуться в майбутнє з легким серцем та набиратимуть сил на те, щоб здійснити свої постанови.

Х. К.

Вмієте одягатися?

Багато з нас стоїть не раз перед виставовою чиною жіночої конфекції і думає собі „Якби то я мала досить грошей, як гарно я могла би одягнутися!“ А це-ж не гроші, чи пак не багато грошей рішає про густовий одяг. Добре дібрати речі та плавно докуплені додатки, мало красок, але добрі крої значать не раз багато більше, ніж шафа переповнена одягами таких різних матеріалів і красок, що індивідуальність в них зовсім губиться.

Найголовніше, щоб ви освідомили собі повнісно, на яку ціль призначуєте нову суконку. Менше красок, але добра кравчиня навіть при зовсім малій кількості одягів, таких, що їх можна носити всюди, значить багато більше ніж багато, але в практиці непридатних нам суконь. Француженки, відомі зі своєї елегантності, носять переважно лише чорну краску, яснену білими окрасами.

Добре вишита суконка не підпадає моді і на ній не написано, коли вишита.

Дрібничкам приписують жінки не раз далеко більшу вагу ніж їм належить. Навіть гарний костюм легко впасти поганими накопиченими додатками. Ви певно не раз самі у трамваї обсервуєте пані, що сидять напроти Вас і думаєте: „Якби ця пані мала десять браслетів і тих важких золотих перстнів, якби ця молода панна не псувала свого молодечого вигляду вуалькою з чорними цятками і дешевою біжутерією, якби ця старша пані не мала таких мештів, що кидаються в очі, то певно вони зискали би на елегантності“. Тому таке жінчині, що носять стандартизовані і простий одяг, де лише крої і матерія рішають, часто багато краще одягнені, як їх жінки. Замишлюючи до таких прикрас зраджує нас легковажність адаму власнички. Елегантність і ясна про-

стота майже тотожні. Спеціально працівні жінки, що не раз мусять в одній суконці перебути і цілий день, повинні вибирати одяг зближений до мужеського. Це не значить, що вони мають зараз бути якимись „хлопчицями“. Ні! Спробуйте зробити собі з мужеського матеріалу костюм. До нього часто можете вдягнути іншу блузку і будете завжди виглядати елегантно.

Будьте стрункою не худою. Одяг починається від білизни і тут треба, щоб жінки освідомили собі доцільність добре скроеного підв'язкового пояса, що заступає давню шнурівку. Він мусить бути вишитий на міру і з доброго матеріалу. Раз на якийсь час виплачується інвестувати якусь суму на пояс, що дійсно добре лежить. Без нього шкода вимагати від кравчині, щоб суконка добре лежала. Дієта і лікування для відтощення часто не можуть дати бажаного вислідку. Розумно ведений спорт при відповідній відживі у висліді дає далеко більше. Худі жінки зі зморщинами на лиці від постійного голодування вже не в моді. І повніша жінка може бути приваблива і гарна, коли вміє добре одягнутися. Плакаємо індивідуальності, не стандартизовані голівудські хлопачо струнки, типи. Панчохи і черевики дуже важкий додаток елегантності. Рукавичі і черевики повинні мати однакову краску, вони ніколи не можуть надто впасти в очі, але мусять бути завжди доброї якості. Сорокаті черевики і дуже парадні рукавички при спортовому одязі завжди трохи смішні.

Увага на льочки. Довге вільно пущене волосся і непослушні льочки відбивають лише найменше молодечому личку. Пані носить просту індивідуальну зачіску, яку змінює лише на якусь академію чи взагалі на вечері. Зачіска мусить годитися з цілістю. Тому добре порадитися раз на все з добрим мистцем зачісок, який

вибере вам зачіску найбільше для вас підходящу. Ту зачіску, яка мусить бути така проста, щоб ви самі могли щодня порядно зачесатися, носите без змін. Передовсім волосся мусить бути завжди в порядку. Причесатися за кожним разом, як скинете капелюх, необхідне. Чесатися раз у раз коло столу й укладати льочки над чолом більш як несмачне. Капелюх — продовження зачіски. Мусить відповідати лінії суконки і тому нині рисують моделі суконки разом з капелюхом.

Ефектовність то не краса! Уста вимальовані в серце, відкрашене волосся, вуалька і чорний плащ на фільмовій зірці — все те є гарне і симпатичне. Але у трамваї чи автобусі? Американки грішать не раз проти доброго смаку, бо звертають більшу увагу на ефектовність одягу, як на елегантність, яка ніколи не впадає в очі. Дешева краса над якою кожний мало інтелектуальний стане з відкритим ротом, незлічована для жінки, що хоче бути порядно одягнена.

Елегантність — це до деякої міри мистецтво і відрізняється від ефектовності тим, що має душу, підкреслює вираз обличчя та не є влізлива. Одяг має лише підкреслювати індивідуальність, не закривати її.

Дарка.

Трохи косметики.

ВЕСНЯНКИ.

Як ви маєте до них нахил, то вони вже в цьому часі осіли на вашому носі під очима, на чолі і роблять вам чимало клопоту. Часом ви може й помиляєтесь, коли думаєте, що вам з ними не до лиця, бо саме вони надають не раз привабливої пікантерії деяким личкам, але це залежить від вашого самопочуття і переконання.

Найкраще не допускати до веснянок, зарадити їх появі, а потім їх надто сильному стемнінню. Це вимагатиме часом від вас досить значних жертв, але не раз для краси треба їх зробити. Не можна виставляти обличчя на занадто яскраве сонце — це перша умова, а вже в ніякому разі без охоронного крему та пудри. Тут доведеться відмовитися і від капелюшків без, чи з малюми крисами, але носити лише капелюхи з широкими крисами. Треба буде обмежити й перебування на пляжі і спорт, що вимагають соняшних просторів, прогулянки тощо.

Але можете також і позбутися їх тоді, коли вони вже з'являються на вашому обличчі. Найпримітивніший і найлегчий засіб — це скибки цитрини, які треба накласти на місце, де виступило багато веснянок. Треба кружальця цитрини прив'язати злегка якоюсь шматинкою, щоб вони не зсувалися і так лишити їх щонайменш чверть години. Як потім шкіра буде трохи подразнена, то найкраще її присипати порошкованим крохмалем.

Можна підготувати собі й таку мішанину, з якої маску треба накладати на обличчя щоденно або що другий день. Це дуже успішне. Змішати два грами амоніаку з двома грамами окисненої води і порошкового крохмалу так, щоб зробилося тісто густоти крему. Таку маску тримати якої чверть години на обличчі.

Ось кілька способів, якими можна боротися з веснянками. Але не бійтеся після одного спробувати іншого. Шкірі це не зашкодить, навпаки вона любить зміни. Самі переконайтесь, який спосіб боротьби з веснянками для вас найвідповідніший.

Треба пам'ятати ще одне: майже завжди веснянки з'являються на сухих шкірах, тому треба завжди давати обличчю доброго крему. Як шкіра має нахил до веснянок, то ще покращити вони з'являються, мастіть обличчя на ніч добрим кремом, але таким, що не перешкоджуватиме віддихати шкірі. Рано, вившись і добре антиперши обличчя, намастіть його знову злегка тим самим кремом і потримайте так яких двадцять хвилин, потім злегка витріть ваткою чи чистою шматинкою.

Всі подані тут приписи допоможуть тим, що веснянки зближують чи може й зовсім зникнуть, але для тих веснянок, що затримуються на обличчю цілий рік, вони мало поможуть. Тут лише „злушення“ може бути радикальним засобом на довгий час. Але воно вимагає дуже дбайливого догляду шкіри, щонайменше місяць, та фахізя у виконанню.

Можливе, що веснянки зникнуть лише на короткий час і потім знову з'являться, бо ж їх поява залежить від роду шкіри та й загальних прикмет організму. Тоді треба повторювати всі засоби знову. На всякий випадок перед тим, як починати боротьбу з веснянками, перестудуйте наше обличчя і переконайтеся, чи ці веснянки не надають вам спеціального чару.

Що писало „Діло“ 50 років тому

Одним із найближчих проєктів, що їх розгляне мадярський парламент — запевняв далі прем. Телекі — буде законопроєкт про автономію „Угорської Русі“. Одночасно парламент розгляне законопроєкт, на основі якого відбудуться вибори до мадярського парламенту в „Угорській Русі“ найдалі до 30. червня 1940. р.

сутності в Англії. Засідання парламенту відложу-
жили на дві години, щоб члени парламенту раз-
ом з урядом могли взяти участь у святочному
привітанні короля.

— Відгомін листопадових подій у Львові. В середу 21. ш. м. відповідала перед суддею міружного суду Майковським у Львові 17-літня Анна Кохман зі Львова, яка — як каже

В Харкові відбувалися на засіданні тамтешнього університетського сенату проби з акустичним обладнанням, який винайшов недавно студент харківського університету Лев Силляр. При допомозі цього приладу не тільки люди, що мають слабкий слух,чують звичайно, але і глухонімічують докладно тони музики, бо нпр. ходили до танту при маршовій музиці. Аудифон складається з пояса, який чоловік одягає на себе. В поясі є два електричні елементи і від них ідуть дві стяжки закінчені малими мікрофонами, що їх викладається до вуха. Блпшка мікрофону закладає ціле вухо і дрожить під напором звукових хвиль. Цей прилад можна носити під одягом. Аудифон вислали до оцінки відомому радіатрові д-ру Арнольдowi, директорowi інституту глухонімих Берліні.

— Застріли помилково свого товариша. Магався скінчити самогубством. В середу разом вибралися чотири мешканці зі села Зігров коло Львова до сусіднього села Козельщини. Там трасували до Львова. Бували в селі Козельщині та Йосиф Полудняк заїздили до трасувальників до городу проф. Бринського зі Львова. Пешавка Станислав і Семи Войтх до сусіднього городу Фридриха Ербара, де преставили до чужих друзів. Тамчасом надіхав зі Львова проф. Бринський самоходом і сполошки заїздив зі свого городу.

Звертаємо увагу нашим Передплатникам
що наше ковто в П. К. О. ч. 143.322

Є ЗЛІКВІДОВАНЕ,

тому просимо всі складанки з цим чис-
лом знищити і пересилати передплату
тільки складанками з

ч. 504060

Одночасно почали втікати їхні співачки зі су-
сіднього города. Злодій Кульчицький міркував,
що його здоганяє проф. Бринський і тому від-
вернувся та вистріляв двічі з револьвера. Від-
куль згинув саме його товариш Пешавка, який
біг за Кульчицьким. Коли Кульчицький дові-
дався про вбивство свого товариша вернувся до
хати і вистрілом з револьвера в голову намагав-
ся скінчити самогубством. У важкому стані від-
везли його до шпиталю до Львова.

— **Львівська хроніка.** Біля кіна „Світ“ при-
шлі Токажевського невідомий злодій ви-
тягнув з кишені емеритованому урядовцеві з
Тернополя Ф. Гневчинському годинник „Оме-
га“, вартості 60 зол. — Другий подібний ви-
падок трапився у трамваї ч. 3, де невідомий
злодій витягнув з кишені П. Бодєка портфель
з готівкою 20 зол. і військову книжечку. —
Марія Григлевич повідомила поліцію, що з її
помешкання при вул. Ясінського вийшов на
днях з хати її 13-літній син Йосип і дотепер
не вернувся до дому. — При вул. Нової Рі-
ви самохід найхав на 12-літнього Станіслава
Зєпада, який важко потовкся. Хлопця від-
везли до шпиталю. — Поліція арештувала по-
ліцію Романовську, яка вкрала принагідному
приятелю на Гетьманських Валах револьвер
марки ФН., вартості 75 зол. і 25 зол. готів-
кою. Поліція відбрала від арештованої ре-
вольвер і 8.30 зол. — На коридорі міського
уряду VI. дільниці невідома мати підкинула
одномісячного хлопчика, яким зацікавився
міський уряд.

— **Дві родинні трагедії.** На тлі сварок за ма-
єток часто доходило до бійки в хаті Софії Ко-
вальської в Затоці пов. Городок, яка мешкала
з двома доньками і двома зятими: Романом
Фогельгезангом і Рудольфом Кішисем. Два роки
тому Р. Фогельгезанг убив восени свого тестя
під час сварки і за це окружний суд у Львові
засудив його на кару 5 років в'язниці, але апел-
ляційний суд зменшив йому кару до 2-ох років
і засуджений вийшов на волю. В середу 21-го
ц. м. вполудне дійшло до сварки і бійки під час
якої Р. Фогельгезанг кинувся з бритвою на свою
тещу і на жінку Кішиса. В обороні нападених
станов Р. Кішис, який застрелив Фогельгезанга
та його жінку Катерину. Кішис арештувала по-
ліція. На полях Бурканова пов. Терехова 43-
літній А. Стеців убив ножом сестру своєї жінки
Михайлину на очах двох її сестер. Причина
вбивства невідома.

— **Самогубство поліціанта.** В селі Дзяло-
ши, пов. Вєлюнь скінчив самогубством по-
ліціант Константин Марковський, який стрі-
ляв собі в голову. На відгомін стріли прибіг-
ла йому на рятуюнок, але знайшли раненого
уже в агонії. Причиною самогубства родинні
неспорозуміння.

— **Краєва хроніка.** В Магерові скінчив само-
губством 44-літній Франц Бартош з Білої, я-
кий повісився на брамі торгівниці. Причиною
самогубства погані матеріальні умовини. — Ста-
слав Зєйховський, ученик VII. кл. народн.
школи в Корчина пов. Рясів хотів похвалити-
ся перед товаришами своєю зручністю і тому
зайшов на стовп з електричними проводами, де
його поразив електричний струм і він помер.
— У Білоберегах пов. Ланьцут затонув під час
випливу у Вислоці 16-літній ученик IV. кл. гім-
назійної І. Стафій. На рятуюнок побіг йому 14-
літній Н. Чирик, який мусів боротися не лише
з хвилями, але також з потоплюючим, який тягнув
його до води. На крик хлопців наблизили люди,
але немогли вже врятувати нещасливого уче-
ника.

— **Град і громи сіють спустошення.** Над
Трибським і рогатинським повітом перейшла
потужна буря зі зливним дощем і градом
величини волоського оріха. В селах: Улад,
Поньків, Лучинці та Юнашків, пов. Рогатин
згубили 50% засівів. У стрийському по-
віті убив грім 15-літню Марію Іванівну, яка
вела худобу. Крім того ведитенське знищен-

ня заподіяв град на полях у Тисній, пов. Лісь-
ко, де всі засіви і збіжжя знищені. Під час бу-
рі з дощем і градом над селом Загробеля,
пов. Тернопіль грім убив 19-літнього пастуха
Володимира Кусого. — В лісі в Куропатни-
ках, пов. Бережани знайшли тіло гаєвого
Міколи Борака, якого — як виявилось — теж
убив грім.

— За зневагу польського народу. Перед окру-
жним судом у Лодзі відповідали два німці, поль-
ські громад'яни, за зневагу польського народу.
По розправі суд засудив 54-літнього коваля
Вільгельма Аридта на 2 місяці в'язниці, 38-літ-
нього власника млина Рудольфа Кравзе на 8 мі-
сяців в'язниці. В середу 21. ц. м. відбулася перед
окружним судом у Львові розправа за зневагу
польського народу проти Клеменса Кольгеге-
ра з Авсгї, директора фірми Черський та Якимов-
нич у Львові і власника фабрики в Радомську.
Суд відложив розправу, щоб покликати нових
свідків.

— **Англійська позичка для Польщі.** З Льон-
дону повідомляють, що англійський уряд
розглянув на своєму засіданні в середу 21-го
ц. м. справу позички для Польщі. „Нью Кронікл“
пише, що уряд висловив засадничо свою згоду
на умовини позички для Польщі, але розмови
з фінансовою місією Польщі протягнуться ще
тиждень, бо треба в'яснити ще деякі справи.
В інтересі Польщі та Англії — пише згаданий
щоденник — щоб ця квота не була надто низь-
ка. Ключове значіння, що його займає Польща
в нинішньому положенні, повинно довести до
того, щоб Польща була добре озброєна і спов-
няла свої завдання.

— **Детективи на французьких кораблях.** „Па-
рі Суар“ повідомляє, що на кораблях французь-
кого генерального трансатлантичного т-ва, до
якого належить між іншим найшвидший і най-
більший французький корабель „Норманді“, бу-
дуть детективи, які берегтимуть їх перед сабо-
тажними актами. На кожному кораблі згаданого
т-ва буде бодай один здібний детектив. У ню-
йорській пристані стоїть тепер французький ко-
рабель „Ісль де Франс“, якого береже кількана-
цять американських детективів. Надзвичайні за-
соби обережності видали тому, щоб ударемни-
ти всякі спроби саботажів на французьких ко-
раблях. Управа згаданого корабельного т-ва за-
являє, що нові заходи обережності видали згід-
но з новим регуляціоном, і вони не мають ніяко-
го зв'язку з якиминибудь новими погрозами у
справі саботажів.

— **Процес за „гайль Гітлер“.** Перед судом у
Едмонтоні відбулася розправа проти німця Ос-
термана, який під час переїзду королівської па-
ри крикнув кілька рази „гайль Гітлер“. Цей о-
клик обурив публіку і тому Остермана арешту-
вали. Суддя засудив його на 30 днів в'язниці мо-
тивуючи тим, що оклик „гайль Гітлер“ міг до-
вести до поважних заворушень.

— **Постійна летунська комунікація понад Ат-
лантик.** Американський літак „Етлентік Кліпер“
вилетів в четвер 22. ц. м. в год. 10.15 перед по-
луднем у напрямі на Лісабон до Злучених Дєр-
жав. Тому що атмосферичні умовини дуже по-
гані літаком відлетіло 8 журналістів, замість 15.
Літак забрав 20 осіб, в тому 12 осіб залоги, 398
кг. багажу і 100 кг. поштових посилок.

— **Пожежа китайської дільниці в Нью Йорку.**
В китайській дільниці в Нью Йорку вибухла по-
жежа і знищила кільканацять домів. Згідно з
дотеперішніми вістками під час пожежі загинуло
7 осіб, 25 було ранених. Покищо невідомі ще по-
дробиці про розміри катастрофальної пожежі
та її причини.

— **Недуги переміни матерії.** Дослідники лікарського
аналізу, щодо переміни матерії, з'ясували, що визна-
ючи приврозу гірку яєду „Францішка Йосифа“ осяга-
ють шалені виследи.

Вибіркова „ДІЛА“

ВОЛОДИМИР БІРЧАН

НА НОВИХ ЗЕМЛЯХ

— повість —

Доли емігранта у Чехословаччині.
Дія в Карпатській Україні. Героїстична
до історичної повісті.

Ціна 2.50 зол.

Дістаноте у Ви-
давничстві „Діла“
або у всіх книгар-
нях України.

У ПЕРШІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
БЛ. П.

Мирона Тарнавського

б. генерала і начального вождя УГА,
найстаршого члена,
відбудеться

Поминальне Богослуження і Панахида
в четвер 29. червня ц. р. в год. 7.30
рано в архикафедральному храмі св.
Юра, на яке запрошує
Т-во „Молода Громада“.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ ГОЛОВНОГО ВИДІЛУ Т-ВА
„ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові
подає до відома своїх Філій. Читалень та Чле-
нів, що Львівське Городське Староство рес-
криптом з дня 17. VI. 1939 р. не прийняло до
відома вибору Головного Виділу, переведено-
го на Загальнім Зборі Т-ва дня 8. червня ц. р.
покликуючися на те, що при виборі не збере-
жено деяких постанов статуту. Одночасно на-
казано перевести поновний вибір провідних ор-
ганів Т-ва. З огляду на повноте зарядження
Городського Староства, провід Т-ва перебрав
дотеперішній Головний Виділ з метою скли-
кати у можливо найкоротшому часі Надзвичай-
ний Загальний Збір Т-ва. Речинець і порядок
нарад того Збору подамо своєчасно згідно з
вимогами статуту до відома Філій. Читалень та
Членів „Просвіти“.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“.

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

В неділю 25. ц. м. вполудні відбувся на гриші
Погоди подвійна спортова імпреза: в год. 16.30 то-
вариські змагання поривання: Україна — Чорні, в год.
17.30 останні фінальні змагання України за перше місце
юніорів коп. м'яча Україна — Чорні. Ця стрічка матиме
вирішне значіння, бо переможець стає чемпіоном
юніорів Львова.

Обі дружини грають добре технічно і фер. На не-
одних дотеперішніх змаганнях юніорів бачили ми мо-
менти, потягнення і змагали гарнішу гру, як на деяких
стрічках дружин Оєр. Ліги.

Вірно, що наші наймолодші змагунки не розчару-
ють і гарною грою та перемогою докажуть своїм стар-
шим товаришам з I. дружини, що при амбітній праці
не важко одолати перше місце. Вступні від 30 до 80 сот.

ЗОРЯ — ГРАФІКА.

В неділю 25. червня ц. р. в годині 9-й рано відбу-
дуться рішальні змагання за віцеємство В-класи
між нашою ремісничою дружиною Зоря і дружиною
Графіка. Прихильники нашої ремісничої дружини спо-
діються, що змагунки подбають, щоб добути ним разом
віцеємство В-класи.

СТЕП — ГОЛЬ.

Змагання цих дружин за мист. В-класи відбудуть-
ся в неділю 25. ц. м. на гриші „Сайтєлі“. Початок в год.
8.30 рано. Додах на грише трамваєм т. 9. Ціни вступу
наближті.

СКОЦЕНЬ І ТУРНО В РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ЛЬВОВА.

Спортовий комітет Львова п. Кухар визначив після
сьогоднішніх тренінгових змагань репрезентативну
дружину Львова на змагання за чашу президента
Москвіцького у Станіславові. Назав устійний п. Ку-
хар дефінітивно в такому складі: Майковський, Турно,
Матіас II, Скоцень II, Казьмірович.

БОКС.

В середу 21. ц. м. відбулися тренінгові боксерські
змагання. До змагань стануло 14 боксерів 7 ваг. По-
длинкові виследи такі:

Вага когута: Трош переміг на пункти Дайника.

Вага перо: Кокоєс по гарній боротьбі арміював
з Коноподою II.

Легка вага: Ошкєвич виграв на пункти з Горба-
чем.

Півсередня вага: Оуліма виграв на пункти з Мель-
ником. „Вуїко“ переміг у першій рунді Підгірного
к-а.

Тому що було дві півсередні ваги, відбулася ще
одна стрічка між Сулимкою та „Вуїком“, в якій пере-
міг Суліма по гарній боротьбі на пункти.

Середня вага: Загачевський переміг на пункти
Коноподою I.

Важка вага: Захєро підмався в I. рунді Паво-
чеві.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ТЕАТРИ

Великий театр.

Четверга 23. 6. год. 20 Виступ Балету

Паризького.

Субота 24. 6. год. 20 Виступ Балету

Паризького.

Неділя 25. 6. год. 16. „Воскресіння“.

Неділя 25. 6. год. 20 „Суботина“.

Понеділок 26. 6. год. 18 „Пірат“.

Вівторок 27. 6. год. 21 „Суботина“.

Театр „Міжнародностей“.

Від п'ятниці до неділі виставляють

Понеділок 26. 6. год. 20 „Страхи на літні“.

Вівторок 27. 6. год. 20 „Страхи на літні“.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ЧОРНИЙ:

23. 6. Кірка з „Львом“.

З Чорного іде театр до Борщова, Закарпаття і Городища.

Український Народний Театр ім. М. Садковського.

ПЕРЕМІСЬКО:

23. 6. Сорочинський ярмарок.

24. 6. Мати війни.

25. 6. За модзавоцький престіл.

26. 6. Водомошна пані Кочубова.

НАДВІРНА:

27. 6. Дай серцю волю.

28. 6. Сорочинський ярмарок.

29. 6. Невольниця.

Український Хор Дм. Котка.

23. 6. Вороття.

Українська Капела кобзарів-бандуристів Степана Орача.

23. 6. Старе Село.

24. 6. Будяки.

25. 6. Бібра.

26. 6. Лани.

27. 6. Бакши.

КІНА.

АМЕР.: „Брежу“.

АПОЛОН: „Гаршак“ і „Зелена богиня“.

АТЛАНТИК: „Вазель ч. 4325“.

БАЙКА: „Теодора робить кар'єру“ і „Кіт Галицький“.

БАЛТИК: „Кінець півні Шеня“ і „Милі джентельмени“.

ВАНДА: „Сликий завулок“ і „Котик дитини“.

ГРАЖДИНА: „Навсераєний гримаси“.

„З сивою кріп'я жінка“.

ЕВРОПА: „Дні щастя“.

КАСІНО: „Докладники панни Нанси“.

КОПЕРНИК: „Серія вуличників“.

МАРУСЕНЬКА: „Знаток“ і „Проф. Вовжур“.

МЕТРО: „Жовтий пірат“ і „Герой наших часів“.

МУЗА: „Всюди жінка“ і „Блонд не безека“.

МІРАЖ: „Банковий дім Ротшильда і Ока“.

ПАКО: „Збутована“ в додаток.

ПАЛАС: „Остерігайся остерога“.

РАЙ: „Яго велика любов“.

РІЛЬТО: „Галицький“.

РОКУС: „Підозрюю“ і копія додаток.

СВІТ: „Ожогуса“ з Маря, Дітріх, „Король джунглів“.

СВЯТОВІД: „По волі вітні“, „Перез і серце“.

СТИЛЕВ: „Невідла суперниця“ в ролі.

ТОН: „Діва з дельою піаночі“ і „Восма жінка Сильборородо“.

УТІХА: „Васирес на шляху індій“ в ролі.

ХИМЕРА: „М.ф. Дуа шале“.

ОЩАДНИЙ

С. ФЕДЕРМ

ФОТОПЛАСТИНОП:
ц.л. Маринська ч. 3/
„Львівський рай“

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

П'ЯТНИЦЯ, 23. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Ран. денник, 7.15 Музика з пл., 7.35 Вісник, орх., 8.15 Діалог про оборону перед галами, 11.30 Авд. для новобранців, 12.03 Полуд. авд., 13.00 Попул. муз. з пл., 13.25 Аудіція для господарів, 14.10 Аудіція для молоді, 14.35 Господ. вістки, 14.45 Каюком по наших ріках і озерях, 15.00 Попул. музика з Вільня, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Попол. денник, 16.10 Авт. гутірка, 16.20 Пісні, 16.45 Романа з хором, 17.00 Вістки з міста й пров., застр. проєкт., 17.10 Найкращі совати, 18.00 Давня музика, 18.25 Концерт прован. катедр. хору, 19.00 Літер. парис, 19.20 Хвилинка бюра праці, 19.30 Орх. з солістами, 20.25 Хлібор. гутірка в україн. мові інж. М. Доберчана про годівлю крілінів, 20.35 Львів спорт. вістки, 20.40 Інформ. аудіція, 21.00 Слово-муз. аудіція, 22.00 Оригіні. театр уяви: Образ, 22.37 Симф. псалми, орх. з хором, 23.00 Ост. вістки, 23.0 Закінчення аудіції.

СУБОТА, 24. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Ран. денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 3 мікроф. через Польщу, 12.03 Пол. аудіція, 13.00 Панти, 13.25 Обід. муз., орх., 13.00 Гутірка про Бєстюню, 14.20 Життя хлібороб. організації, 14.35 Господ. вістки, 14.45 Театр уяви для молоді, 15.15 Попул. музика, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Попол. денник, 16.10 Авт. гутірка, 16.20 Орган. Твори Баха, 16.50 Гутірка, 17.00 Вістки з міста й провінції, 17.20 Розр. музика, 17.20 Трансмісія з життя, 17.50 Актуалі, 18.00 Попул. концерт, 18.50 „Карнавал“ Двохана, 19.00 Повість „Характери“, 19.30 Аудіція для закорд. поляків, 20.00 Світа плаських нар. пісень, 20.25 Романа із служачами, 20.35 Спорт, 20.40 Інформ. аудіція, 21.00 „Напоротин квіт“ оперетка, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінч. аудіції.

НЕДІЛЯ, 25. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Ранок хлібороба, 7.30 Аудіція для села, 8.00 Ран. денник, 8.15 Ран. концерт, 9.00 Музика з пл., 10.00 Богослужба зі Спалн, музика з пл., 12.03 Муз. симф. рамок, 13.00 Віймен з творів Я. Писудського, 13.05 Гутірка про волин. беззасті, 13.15 Обід. музика, 14.45 Читання Мікеланджело, 15.00 Орх., 15.15 Слуховище: папороті півня, 15.35 Читання Жовтського, 15.45 Аудіція для села, 16.30 Орх. і тор., 17.15 Фейлет. про Ліберію, 17.30 Підприємство поп. мікрофоні, 19.00 Театр: „Полд“, 19.30 Застр. проєкт., 19.35 Легка музика, 20.05 Спорт. Інформ. аудіція, 21.15 Танк. музика, 21.45 „Добрий жарт“, 22.00 Танк. музика, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення аудіції.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

П'ЯТНИЦЯ, 23. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 Українські комунікати, 18.40 Пісні й муз. селін, 20.15 Орх., 24.00 Нічний концерт, БЕРЛІН 19.00 Розр. концерт, 20.15 Альп. мелодії, БУДАПЕШТ 17.40 Орх., 19.25 Хор, 20.30 21.00 Оперет. музика, 22.00 Орх., 23.00 Циганська музика, БРАТИСЛАВА 19.40 20.00 Словацька муз., 22.15 Вечір муз., ДОЙТШ ЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Камер. коно., 19.15 Вес. музика, 22.30 Нічний коно., МІЛАН 21.00 Розр. музика, 21.55 22.00 Симф. концерт, 23.15 Танк. музика, ПРАГА 17.30 Фейлет. квітень, 19.00 20.00 21.00 „Захарованій флет“ оп. Моцарта, 23.00 Концерт чеськ. музика, РАДІО ПАРИ

найдешевше закуповує

перед виїздом

всілякі косметичні та гігієнічні арти-

кули тільки в ПЕРФУМЕРІІ

ЛВІВ, СИКСТУСКИ 2.

Коперника 15 а, Галицька 16.

19.00 Спирит. ретит., 23.00 Нічний концерт, РИМ 21.00 21.30 Солісти, 22.00 23.15 Танк. музика.

СУБОТА, 24. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 Українські комунікати, 22.30 23.00 Розр. концерт, БЕРЛІН 24.00 Танк. музика, БУДАПЕШТ 17.10 Джем. музика, 18.00 Циг. музика, 22.00 Спир. ретиталь, 22.25 23.00 Танк. музика, БРАТИСЛАВА 19.30 Словацька нар. музика, 20.30 21.00 Орхестра, 22.15 Танк. музика, ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Попол. музика, 18.00 Орх. з солісти, 20.15 21.00 Вес. музика, 22.20 Концерт муз., МІЛАН 21.00 22.00 23.00 „Трубадур“ оп. Верді, 24.00 Танк. музика, ПРАГА 18.30 Орхестра, 20.00 Оперет. мелодії, 21.20 Твори Штрауса, 22.10 23.00 Джем. музика, РАДІО ПАРИ 19.30 Соната Моцарта, 22.05 Пісні, 23.00 24.00 Танк. музика, РИМ 21.50 22.00 Симф. концерт, 23.15 24.00 Танк. музика.

НЕДІЛЯ, 25. ЧЕРВНЯ 1939.

БЕРЛІН 18.00 19.00 Розр. музика, 20.15 21.00 Орх. з солісти, ВІДЕНЬ 18.55 19.00 Камер. квартет, 20.15 Розр. музика, 22.30 23.00 Танк. музика, БРАТИСЛАВА 15.30 Слов. нар. музика, 21.20 Слов. танкові мелодії, 22.00 Англ. танк. музика; БУДАПЕШТ 18.40 19.00 23.00 Циганська музика, 20.40 21.00 Віртуози, 22.20 Інстр. концерт, МІЛАН 21.15 22.00 Диланти, 23.15 Гаркова музика, ПРАГА 18.30 Давня музика, 19.15 Полн. орхестра, 21.00 Попул. концерт, 22.20 23.00 Легка музика, РАДІО ПАРИ 19.00 Концерт, 23.00 24.00 Танк. музика, РИМ 17.00 18.00 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Ля Фамілія“ оп.

Біржа

Львів, 22. червня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90-82—90-82, Долари америк. 533-50—533-50, Долари канад. 531-50—531-50, Флор. гол. 283-31—283-31, Франки франц. 14-14—14-14, Франки шв. 120-35—120-35, Фунти англ. 24-99—24-99, Гуальд. гдан. 100-25—100-25, Кор. данськ. 111-58—111-58, Корони норв. 12-52—12-52, Корони шведськ. 128-72—128-72, Ліри іт. 18-40—18-40, Марки фінляндськ. 11-02—11-02, Марки нім. срібні 85-00.

АЦЦІ.

Банк Польський 105-00, Цукор 30-00—35-00, Вугіль 30-00—30-00, Ліаксон 80-00—85-00, Моджес 17-00—16-75, Островень 73-50—75-00, Стараховиці 54-25—54-00, Жирарді 50-00—00-00, Габербус 59-00

Тенденції сильніша.

Папери.

4 і шв. внутрішня 60-00, 3 інвестиційна 1 ем. 75-00, серія 79-00—79-00, 2 ем. 76-00, серія 80-25—80-25, 3 конверсійна 65-00, 5 ходінова 61-00—59-00, 4 прем. дол. 39-75, 4 консолідаційна 61-00—60-00.

Тенденції вдержана.

ШНИ „МАСЛО-ОЗУ“.

Львів, дня 22. червня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп. 2.45, За 1 кг. масла дес. бльок. з опак. 2.50, За 1 кг. масла експ. з оп. для зачет 2.50, 1 д. молока 0.15, 1 кг. миль 0.95

Тенденція на масло знижкова, на молоко та миль вдержана.

СПОВІСТКИ.

Передбортне Зібрання дійсних і звичайних членів Наукового Товариства ім. Шевченка буде в літницю, 23. червня п. р. в салі Музею НТШ при вул. Маринської ч. 24 в год. 7-мія вечором. 1307а

заупокоєння Богослуження на ба. п. померших Членів і Добродієв Наукового Товариства ім. Шевченка буде в суботу, 24. червня п. р. в год. 7.30 рано в кафе „Успехи Преса, Ботородиці, на міс. вист. Членів і Прихильників запрошує. — Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

Інтернат для дітей при Гимназії Гоголів Школи ім. І. І. Ковчура виступив Батьківським Куралом з днем І. вересня 1939. Оголошення до Батьківського Курала на руки Дирекції Львів, Модернської ч. 9. 1310 1-2

ЛІТНИЦЯ

ПАНСІОН „СВІТОВИД“ У ВОРОХТІ під управом д-ра Б. Пятака і д-ра Ю. Соменюка приймає на лікування хорих на легені. Власний рентгенівський апарат і лабораторія. Денне утримання 6.50 зб. 1303 1-2

ДВОЄ ЕМЕРИТИВ або емеритку на постійне мешкання, може спільно водити авто, найкращі гори, електрика, краністи, 4 лікарів, аптека, зал. станція 5 хвилин — шукає вілля „Аль“ Ділов, п. Милушів. 1302 1-2

ЧУДОВЕ ГІРСЬКЕ ЛІТНИЩЕ ПІДБУЖ Ріка, ліс, достатній зарп., сонячні кімнати. Зголошення приймає і бліжній інформації дає „Українська Закарпатська Дрогобиць, вул. Св. Хреста ч. 49. 1221 1-5

КУПНО — ПРОДАЖ

МОГОЛІКЛЕТІ СОТНІ „Coventry Eagle“, „Wanderer“, „Bismark“, „Birmingham“, по найнижчих цінах поручає Ігнаці Роман, Співка з обм. віді. Львів, Лєгіонів ч. 27. 30/35 —7

ЛЕДІВНІ — кухонні меблі — фабричні ціни — „Меб-лік“ — Мильвін — Сикстуська 30. 1148 7-19

ЗА МАТУРУ найтількимі пам'ятки в золоті, срібні виробі, годівниця поручає найдешевше Вандер, — вул. Шайнохи один. 890 25-30

МЕШКАННЯ

СОНЯЧНИЙ покій і кухня від зарп. до винайму, ауд. Орла одинадцять, Богданівка. 1288 1-10

ДО ВІНАЙМУ умебльована кімната з бельоном від 1. липня, Шестинська 14, І. п. 1295 2-3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ПАНІ! Елегантно і дешево шью в собі в хаті, можу теж шити у Вас. Радо відіду на провінцію. Зголошення до „Діла“ для „М. Т.“. 1306 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

Приписові почтові друки і книжки до вжитку часописів

якими кожне видавництво послуговується можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції іноземці мо. за предплатою.

Цінник друку.

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 4 ст.

Gazetowa książka nadawca 1 пр. 4 ст.

опрацювання (120 картон) год. 2.30

опрацювання (120 картон) год. 1.30

Książka godykowa 1 пр. 4 ст.

на 480 почт. урядів год. 1.30

на 960 почт. урядів год. 1.30

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У „ДІЛО“

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб. рік оголошення год. 0.85
1 мм. одношпальтовий в тексті і повинка год. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці год. 0.80

Дрібні оголошення від слова: матримоніальні і приват. кореспонденції по год. 0.15
суна, продаж, вином і т. п. год. 0.10
шукають праці год. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 год. 4.00
Остання сторінка 1/2 год. 3.00
Остання сторінка 1/4 год. 2.00
Остання сторінка 1/8 год. 1.00

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki; Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów, Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 14.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає видавничча Співка „Діло“ з друкарні Вид. Співки „Діло“, Львів, Ринок 10.